

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 18 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 5 d. paduotu **pareiškėjos A. S.** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo 2023 m. balandžio 5 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

pareiškėja A. S. padavė kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo 2023 m. balandžio 5 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos A. S. prašymą dėl proceso atnaujinimo civilinėje byloje pagal jos ieškinį atsakovui D. S., tretiesiems asmenims kredito unijai „Ebitum“, CreditPilot Bank AG, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriui dėl santuokos nutraukimo, turto padalinimo ir susijusių reikalavimų, dalyse dėl nekilnojamojo turto padalinimo, kaltės nustatymo, kompensacijos priteisimo, vaikų išlaikymo, kreditorinių įsipareigojimų padalinimo.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėja kasaciniame skunde nurodo, kad pirmosios instancijos teismo sprendime yra padarytos aiškios teisės normų taikymo klaidos, dėl kurių buvo apribotos ir pažeistos pareiškėjos teisės į nuosavybę, pažeistas teismo gintinas viešasis interesas, kai nepilnamečiai vaikai netenka įprasto gyvenamojo būsto, teismui besąlygiškai ginant ne vaikų teises, bet šiame būste visai negyvenančio atsakovo turtinius interesus. Atsakovas teismo procese įgijo aiškiai privilegijuotą padėtį, ką pagrindžia jo naudai priteistas visas šeimos nekilnojamasis turtas, o teisė procese aiškinama vien atsakovo naudai.

Pareiškėjos manymu, teismai netinkamai taikė ir aiškino Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.53 straipsnio 4 dalį, nesilaikė teismo aktyvaus vaidmens šeimos bylose imperatyvo, nepagrįstai patvirtino santuokos nutraukimo pasekmių sutartį, pagal kurią visas sutuoktinių nekilnojamasis turtas atiteko vienam atsakovui, ir nepriteisė buvusiai sutuoktinei jokios kompensacijos. Tokiais sprendimais teismai prisidėjo prie pareiškėjos socialinės padėties nuskurdinimo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Be to, teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad nagrinėjamoje byloje nebuvo tvirtinama santuokos nutraukimo pasekmių sutartis, o sutuoktinių turtas padalintas remiantis CK 3.118 straipsnyje nustatyta bendro turto padalinimo tvarka. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukaviniene

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas